

Wymagania w zakresie prowadzenia pomiarów wielkości emisji

Ukazało się nowe [rozporządzenie](#) dotyczące prowadzenia pomiarów wielkości emisji (SO₂, NO_x, pyłu, CO i innych substancji).

Rozporządzenie określa:

- ✓ przypadki wymagające ciągłych lub okresowych pomiarów emisji,
- ✓ częstotliwości prowadzenia pomiarów okresowych,
- ✓ zakres wykonywania niektórych pomiarów,
- ✓ referencyjne metodyki wykonywania pomiarów,
- ✓ sposób ewidencjonowania przeprowadzonych pomiarów.

Przypadki obowiązkowych z mocy tego rozporządzenia pomiarów:

- ✓ wymagane są ciągłe lub okresowe pomiary emisji substancji dla:
  - źródeł spalania paliw,
  - instalacji i urządzeń spalania lub współspalania odpadów,
  - instalacji przetwarzania azbestu lub produktów zawierających azbest,
  - instalacji do produkcji dwutlenku tytanu,
  - instalacji, w których używane są rozpuszczalniki organiczne (LZO);
- ✓ wymagane są okresowe pomiary hałasu w środowisku dla:
  - zakładu, na którego terenie są eksploatowane instalacje lub urządzenia emitujące hałas, dla którego została wydana decyzja o dopuszczalnym poziomie hałasu,
  - dla instalacji, dla której zostało wydane pozwolenie zintegrowane;

Rozporządzenie jest kontynuacją poprzedniego rozporządzenia ([Dz. U. z 2019 r. poz. 2286](#)). Numery i tytuły załączników są takie same jak w poprzednim. Zmiany przepisów w stosunku do poprzedniego mają charakter porządkowy i doprecyzujący, m.in.:

- ✓ (§ 4 ust. 1 pkt 3) treść dotyczącą wyłączenia spalania gazów uzyskanych w wyniku zgazowania lub pirolizy odpadów ujednolicono z rozporządzeniem w sprawie standardów emisyjnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 1860);
- ✓ usunięto przepisy dotyczące pomiarów ilości i jakości ścieków wprowadzanych do wód lub do ziemi oraz ilości pobieranej wody, gdyż są one już regulowane przez przepisy PW2;
- ✓ (§ 8 ust. 1 i 3) z pomiarów hałasu w środowisku usunięto wycofanie z obiegu prawnego pozwolenia na emitowanie hałasu do środowiska, a także doprecyzowano, że wymagana częstotliwość pomiaru "raz na dwa lata" liczy się od daty, w której decyzja / pozwolenie zintegrowane stały się ostateczne;
- ✓ (§ 9 ust. 6 i 7) uzupełniono dotychczasowe wymagania dotyczące tylko LZO o ilości i czasy okresowych pomiarów emisji dla pozostałych substancji:
  - dla dioksyn i furanów wykonuje się 1 pomiar z okresem pobierania próbek trwającym od 6 do 8 godzin,
  - dla innych substancji ilość serii pomiarowych jest zależna od metod badawczych, lecz nie może wynosić mniej niż dwie serie pomiarowe następujące po sobie;
- ✓ (§ 10 ust. 1) uszczegółowiono przepis co do ewidencjonowania wyników w pierwszej kolejności na nośnikach cyfrowych, a w drugiej kolejności w formie wydruków (pomiarów ciągłych) lub w formie pisemnej (pomiarów okresowych);
- ✓ (§ 11) doprecyzowano, że maksymalny czas użytkowania 10 000 godzin liczy się od dnia 22 listopada 2014 r., w przypadku gdy pomiary ciągłe nie są wymagane dla źródła o nominalnej mocy co najmniej 100 MW;
- ✓ (§ 12) w przepisie (który odpowiada brzmieniu przepisu przejściowego § 3 rozporządzenia zmieniającego poprzednie) określającym daty, do których powinny być wykonane po raz pierwszy pomiary wielkości emisji dla istniejących średnich źródeł spalania paliw (MCP), dla których w dniu wejścia w życie tego rozporządzenia zmieniającego wykonywanie pomiarów emisji do powietrza nie było wymagane, podano dokładną datę wejścia w życie tego rozporządzenia tj. 13 czerwca 2018 r.;

- ✓ (§ 13) w przepisie (który odpowiada brzmieniu przepisu przejściowego § 4 i 4a rozporządzenia zmieniającego poprzednie) przesunięto termin z 20.09.2021 r. na 1.01.2030 r., do którego dopuszczono stosowanie dotychczasowych metodyk referencyjnych;
- ✓ (załącznik nr 2) dodano pomiar CO₂ do zakresu mierzonych substancji i określono metodykę referencyjną;
- ✓ (załączniki 1-6) uszczegółowiono zgodnie z metodykami referencyjnymi, że pomiarem ma być objęte ciśnienie bezwzględne (zamiast ciśnienie statyczne lub bezwzględne) oraz wilgotność względna lub stopień zawilżenia (zamiast wilgotność bezwzględna lub stopień zawilżenia) gazów odlotowych;
- ✓ (załączniki 1-3, 5 i 6) w części "Uwagi" zamieszczone pod tabelą została uregulowana kwestia terminu obowiązywania Polskich Norm po ich wycofaniu i zastąpieniu, w związku z Komunikatem Prezesa Polskiego Komitetu Normalizacyjnego wskazującego na termin, do którego norma wycofana jest aktualna w ocenie zgodności.

Przepis przejściowy § 14 pozwala dla pomiarów wielkości emisji rozpoczętych i niezakończonych do 20.09.2021 r. stosować przepisy dotychczasowe do dnia 31 grudnia 2021 r.

Co zawierają załączniki do rozporządzenia

- ✓ **Załącznik nr 1** – Zakres oraz metodyki referencyjne wykonywania ciągłych pomiarów emisji do powietrza dla źródeł spalania paliw
- ✓ **Załącznik nr 2** - Zakres oraz metodyki referencyjne wykonywania okresowych pomiarów emisji do powietrza dla źródeł spalania paliw
- ✓ **Załącznik nr 3** - Zakres oraz metodyki referencyjne wykonywania ciągłych i okresowych pomiarów emisji do powietrza dla instalacji i urządzeń spalania lub współspalania odpadów
- ✓ **Załącznik nr 4** - Zakres oraz metodyki referencyjne wykonywania okresowych pomiarów emisji do powietrza dla instalacji do przetwarzania azbestu lub produktów zawierających azbest
- ✓ **Załącznik nr 5** - Zakres oraz metodyki referencyjne wykonywania ciągłych pomiarów emisji do powietrza dla instalacji do produkcji dwutlenku tytanu
- ✓ **Załącznik nr 6** - Zakres oraz metodyki referencyjne wykonywania okresowych pomiarów emisji do powietrza dla instalacji do produkcji dwutlenku tytanu
- ✓ **Załącznik nr 7** - Metodyka referencyjna wykonywania okresowych pomiarów hałasu w środowisku pochodzącego z instalacji lub urządzeń, z wyjątkiem hałasu impulsowego
- ✓ **Załącznik nr 8** - Metodyka referencyjna wykonywania okresowych pomiarów hałasu impulsowego w środowisku pochodzącego z instalacji lub urządzeń

Poniżej znajdziesz opis niektórych pomiarów wymaganych z mocy prawa.

POMIARY EMISJI DO POWIETRZA DLA ŹRÓDEŁ SPALANIA PALIW

Dla jakich źródeł należy prowadzić pomiary

Źródła spalania paliw, dla których należy prowadzić pomiary, to:

- ✓ rodzaje źródeł, dla których określone są standardy emisyjne w zakresie wprowadzania gazów lub pyłów do powietrza, w tym turbiny gazowe bez względu na datę wydania decyzji o pozwoleniu na budowę lub oddania turbiny do użytkowania,
- ✓ silniki Diesla o nominalnej mocy cieplnej nie mniejszej niż 1 MW,
- ✓ kotły odzysknicowe w instalacjach do produkcji masy celulozowej,

gdy wymagają pozwolenia na wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza, pozwolenia zintegrowanego albo zgłoszenia, zwane dalej „źródłami”.

W jakich przypadkach należy prowadzić ciągłe pomiary

Ciągłe pomiary emisji do powietrza prowadzi się dla źródła o nominalnej mocy cieplnej nie mniejszej niż 100 MW, ustalonej z uwzględnieniem pierwszej i drugiej zasad łączenia, gdy czas użytkowania źródła przekroczy 10 000 godzin. Kiedy czas użytkowania nie przekroczy 10 000 godzin, to ciągłe pomiary emisji nie są wymagane, wtedy prowadzone są okresowe pomiary.

Nie trzeba jednak prowadzić pomiarów ciągłych lecz tylko okresowe dla:

- 1) pyłu, jeżeli źródło jest opalane wyłącznie gazem ziemnym,
- 2) dwutlenku siarki, jeżeli źródło jest opalane wyłącznie:
  - a) gazem ziemnym albo
  - b) olejem opałowym o znanej zawartości siarki, jeżeli brak jest urządzeń do ograniczania wielkości emisji siarki, albo
  - c) biomasą, jeżeli prowadzący instalację udowodni, że emisja dwutlenku siarki ze źródła nie jest wyższa od standardów emisyjnych.

W jakich przypadkach należy prowadzić okresowe pomiary

Okresowe pomiary emisji do powietrza prowadzi się:

- 1) dla źródła wymagającego pozwolenia na wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza albo pozwolenia zintegrowanego, co najmniej dwa razy w roku, raz w sezonie zimowym (październik–marzec) oraz raz w sezonie letnim (kwiecień–wrzesień), a w przypadku źródła pracującego sezonowo w okresie nieprzekraczającym sześciu miesięcy pomiary emisji do powietrza prowadzi się raz w roku w okresie pracy źródła;
- 2) dla źródła wymagającego zgłoszenia, którego nominalna moc cieplna jest nie mniejsza niż 1 MW, co najmniej raz na trzy lata;
- 3) dla źródła wymagającego pozwolenia na wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza, pozwolenia zintegrowanego albo zgłoszenia, o nominalnej mocy cieplnej nie mniejszej niż 1 MW i nie większej niż 20 MW, ustalonej z uwzględnieniem zasad łączenia, jeżeli jest to źródło oddane do użytkowania:
  - a) przed dniem 20 grudnia 2018 r., a w przypadku gdy pozwolenie na budowę źródła zostało wydane przed dniem 19 grudnia 2017 r. – oddane do użytkowania nie później niż w dniu 20 grudnia 2018 r., którego czas użytkowania liczony jako średnia krocząca z pięciu lat wynosi nie więcej niż 500 godzin w ciągu roku, a jeżeli jest to źródło służące wyłącznie do wytwarzania ciepła w razie wystąpienia nadzwyczajnie niskich temperatur – nie więcej niż 1000 godzin w ciągu roku,
  - b) po dniu 19 grudnia 2018 r., a w przypadku gdy pozwolenie na budowę źródła zostało wydane po dniu 18 grudnia 2017 r. – oddane do użytkowania po dniu 20 grudnia 2018 r., którego czas użytkowania liczony jako średnia krocząca z trzech lat wynosi nie więcej niż 500 godzin w ciągu roku– co najmniej każdorazowo po upływie trzykrotności określonego dla tego źródła średniego rocznego czasu użytkowania, ale nie rzadziej niż raz na pięć lat;
- 4) dla źródła wymagającego pozwolenia na wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza albo pozwolenia zintegrowanego, o nominalnej mocy cieplnej większej niż 20 MW i mniejszej niż 50 MW, ustalonej z uwzględnieniem zasad łączenia, jeżeli jest to źródło oddane do użytkowania:
  - a) przed dniem 20 grudnia 2018 r., a w przypadku gdy pozwolenie na budowę źródła zostało wydane przed dniem 19 grudnia 2017 r. – oddane do użytkowania nie później niż w dniu 20 grudnia 2018 r., którego czas użytkowania liczony jako średnia krocząca z pięciu lat wynosi nie więcej niż 500 godzin w ciągu roku, a jeżeli jest to źródło służące wyłącznie do wytwarzania ciepła w razie wystąpienia nadzwyczajnie niskich temperatur – nie więcej niż 1000 godzin w ciągu roku,
  - b) po dniu 19 grudnia 2018 r., a w przypadku gdy pozwolenie na budowę źródła zostało wydane po dniu 18 grudnia 2017 r. – oddane do użytkowania po dniu 20 grudnia 2018 r., którego czas użytkowania liczony jako średnia krocząca z trzech lat wynosi nie więcej niż 500 godzin w ciągu roku– co najmniej każdorazowo po upływie określonego dla tego źródła średniego rocznego czasu użytkowania, ale nie rzadziej niż raz na pięć lat.

Ponadto dla źródła o nominalnej mocy cieplnej nie mniejszej niż 50 MW opalanego węglem kamiennym lub brunatnym należy prowadzić okresowe pomiary emisji rtęci do powietrza, co najmniej raz w roku.

Zasady łączenia (zasady sumowania mocy)

Dla źródła podlegającego pierwszej lub drugiej zasadzie łączenia (duże źródło – LCP) lub trzeciej zasadzie łączenia (średnie źródło – MCP) nominalnej mocy cieplnej źródła odpowiada całkowita nominalna moc cieplna tego źródła. Pomiary obejmują emisję ze wszystkich części źródła pracujących w danym sezonie lub okresie.

POMIARY EMISJI DO POWIETRZA DLA INSTALACJI I URZĄDZEŃ SPALANIA LUB WSPÓŁSPALANIA ODPADÓW

Ciągłe i okresowe pomiary emisji do powietrza prowadzi się dla instalacji i urządzeń spalania lub współspalania odpadów, w zależności od rodzaju substancji lub parametru.

Okresowe pomiary należy prowadzić co najmniej raz na 6 miesięcy, a przez pierwszy rok eksploatacji – co najmniej raz na 3 miesiące.

Kiedy do spalania lub współspalania nie stosuje się pomiarów wymaganych dla odpadów

Przepisów dotyczących ciągłych i okresowych pomiarów jak dla odpadów nie stosuje się do instalacji i urządzeń spalania lub współspalania odpadów:

- 1) w których są spalane lub współspalane wyłącznie następujące odpady:
  - a) roślinne z rolnictwa i leśnictwa,
  - b) roślinne z przemysłu przetwórstwa spożywczego (jeżeli odzyskuje się wytwarzaną energię cieplną),
  - c) włókniste roślinne z procesu produkcji pierwotnej masy celulozowej i z procesu produkcji papieru z masy, jeżeli odpady te są spalane w miejscu, w którym powstają, a wytwarzana energia cieplna jest odzyskiwana,
  - d) płyty wiórowej, jeżeli nie stanowią odpadu niebezpiecznego,
  - e) korka,
  - f) drewna, z wyjątkiem odpadów drewna zanieczyszczonego impregnatami lub powłokami ochronnymi, które mogą zawierać związki chlorowcoorganiczne lub metale ciężkie, w skład których wchodzi w szczególności odpady drewna pochodzącego z budowy, remontów i rozbiórki obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej,
  - g) promieniotwórcze,
  - h) pochodzące z poszukiwań i eksploatacji zasobów ropy naftowej i gazu ziemnego na platformach wydobywczych oraz spalane na tych platformach,
  - i) zwłoki zwierzęce, które są unieszkodliwiane zgodnie z przepisami rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr [1069/2009](#);
- 2) doświadczalnych wykorzystywanych do prac badawczo-rozwojowych, prac naukowych i prób, mających na celu usprawnienie procesu spalania, przerabiających mniej niż 50 Mg odpadów rocznie;
- 3) przeznaczonych do spalania gazów uzyskanych w wyniku zgazowania lub pirolizy odpadów, które są oczyszczone w takim stopniu, że przed spaleniem nie są już odpadami i ich spalanie nie może spowodować emisji większych niż w wyniku spalania gazu ziemnego.

W powyższych przypadkach należy odpowiednio stosować wymagania dotyczące pomiarów emisji dla spalania paliw. Nie dotyczy to jednak ww. odpadów promieniotwórczych, odpadów wydobywczych spalanych na platformach wydobywczych ropy naftowej i gazu ziemnego, zwłok zwierzęcych unieszkodliwianych zgodnie z przepisami sanitarnymi oraz w przypadku ww. doświadczeń.

POMIARY EMISJI LZO DO POWIETRZA

Ciągłe lub okresowe pomiary emisji do powietrza lotnych związków organicznych (LZO) prowadzi się dla instalacji, w których są używane rozpuszczalniki organiczne, jeżeli dotrzymanie wymaganych standardów emisyjnych LZO wymaga stosowania urządzeń ograniczających wielkość emisji LZO.

Ciągłe pomiary emisji LZO do powietrza prowadzi się, jeżeli z jednego komina są wprowadzane do powietrza LZO w ilości większej niż średnio 10 kg/h, w przeliczeniu na emisję całkowitego węgla organicznego.

Okresowe pomiary emisji LZO do powietrza prowadzi się raz w roku, jeżeli z jednego komina są wprowadzane do powietrza LZO w ilości średnio do 10 kg/h w przeliczeniu na emisję całkowitego węgla organicznego.

Wielkość średniej emisji LZO w przeliczeniu na emisję całkowitego węgla organicznego ustala się na podstawie wyników okresowych pomiarów emisji albo z bilansu masy LZO zużywanych w każdym kolejnym okresie dwunastomiesięcznym odniesionego do czasu pracy instalacji, w której są używane LZO.

LZO podlegające przemianie chemicznej, stosowane w celu rozpuszczania surowców, produktów, materiałów odpadowych lub zanieczyszczeń w procesach prowadzonych w instalacjach podlegających standardom emisyjnym, w których są używane rozpuszczalniki organiczne, nie są uwzględniane w limitach zużycia LZO powodujących powstanie obowiązku wykonywania pomiarów emisji z instalacji, chyba że w wyniku tej przemiany powstają także LZO.

Ciągłe i okresowe pomiary emisji LZO wprowadzanych do powietrza z instalacji w zależności od rodzaju standardu emisyjnego, jakim podlegają, wykonuje się:

- ✓ metodą ciągłej detekcji płomieniowo-jonizacyjnej,
- ✓ metodą chromatograficzną lub metodą ciągłej detekcji płomieniowo-jonizacyjnej,
- ✓ metodą chromatograficzną.

EWIDENCJONOWANIE PRZEPROWADZONYCH POMIARÓW

Wyniki ciągłych i okresowych pomiarów emisji należy ewidencjonować na nośnikach cyfrowych. Dopuszczone jest ewidencjonowanie wyników ciągłych pomiarów w formie wydruków, a okresowych w formie pisemnej.

UWAGA

Przekazywanie wyników pomiarów

Wyniki pomiarów emisji prowadzący instalację i użytkownik urządzenia musi przekazać organowi ochrony środowiska oraz WIOŚ zgodnie z terminem i sposobem prezentacji określonym w rozporządzeniu ([Dz. U. z 2020 r. poz. 2405](#)).

Zasady łączenia (zasady sumowania mocy) źródeł spalania paliw

Unijne zasady łączenia obiektów energetycznego spalania i sumowania ich nominalnych mocy cieplnych zostały wdrożone do art. 157a ust. 2 [POŚ](#). Jednak zamiast „obiekt energetycznego spalania” w krajowych przepisach zastosowano „źródło spalania paliw”. Według zasad łączenia „źródłem spalania paliw” jest także zespół dwóch lub większej liczby źródeł spalania paliw, dla których określone są standardy emisyjne, w trzech przypadkach poniżej opisanych.

Duże źródła (LCP)

Zgodnie z **pierwszą zasadą łączenia** za jedno „duże źródło spalania paliw” uważa się zespół źródeł spalania paliw złożony z dwóch lub większej liczby części włączonych do wspólnego komina, gdy jego całkowita nominalna moc cieplna jest równa lub większa niż 50 MW. Moc ta stanowi sumę nominalnych mocy cieplnych tych części, ale nie uwzględnia się części poniżej 15 MW.

Zgodnie z **drugą zasadą łączenia** za jedno „duże źródło spalania paliw” uważa się zespół źródeł spalania paliw złożony z dwóch lub więcej części, które mogłyby być włączone do wspólnego kominia, gdy jego całkowita nominalna moc cieplna jest równa lub większa niż 50 MW. Jego całkowita nominalna moc cieplna stanowi sumę nominalnych mocy cieplnych tych części źródła spalania paliw, których nominalna moc cieplna jest nie mniejsza niż 15 MW. Pod warunkiem, że pierwsze pozwolenie na budowę dla tych źródeł spalania paliw wydano po 30 czerwca 1987 r., lub dla których wnioski o wydanie takiego pozwolenia złożono po tym dniu.

Średnie źródła (MCP)

Trzecia zasada łączenia wdraża art. 4 [dyrektywy MCP](#). Zgodnie z nią co najmniej dwa nowe średnie źródła spalania paliw (każdy o nominalnej mocy cieplnej nie mniejszej niż 1 MW i mniejszej niż 50 MW) uznaje się za jedno „średnie źródło spalania paliw”, w przypadku gdy:

- ich gazy odlotowe są odprowadzane przez wspólny komin, lub
- w ocenie właściwego organu, przy uwzględnieniu czynników technicznych i ekonomicznych, ich gazy odlotowe mogłyby być odprowadzane przez wspólny komin.

Ich nominalne moce cieplne sumuje się w celu obliczenia całkowitej nominalnej mocy cieplnej źródła. Jednak jeżeli suma ta wynosi nie mniej niż 50 MW, to przyjmuje się, że całkowita nominalna moc cieplna źródła nie osiąga wartości 50 MW.

Za nowe średnie źródła spalania paliw uznaje się oddane do użytkowania po dniu 19 grudnia 2018 r., a w przypadku gdy pozwolenie na budowę źródła wydano po dniu 18 grudnia 2017 r. – oddane do użytkowania po dniu 20 grudnia 2018 r.

**Znasz nasze media społecznościowe?
Zachęcamy do ich odwiedzenia**